

1613

Sabaudia
Dux Montisferrati
ditiones invadit.

mittit. Ea re mirum in modum incitatus Allobrogum Dux, pollicita Cardinalem non præstitisse, datam fidem fefellisse, acriter conqueritur. Cumque neque puellam recipere, neque aliquam, uti petebat, Montisferrati partem obtinere posset, alia sibi via incedendum statuit. Kalendis maji improvise Albam, Trinum ac Montem Calvum, Montisferrati oppida, tormento bellico (quod *petardum* vocant) aggreditur, imparatis, atque nihil ejusmodi oppinantibus incolis, potiri se iis posse ratus. Sed cum irrito eventu res cessisset, statim duorum millium peditum copiis, quas secum ductaverat, oppida adortus, Trinum ac Montem Calvum nullo negotio occupat.

Venetorum
pro pace officia.

Hoc Allobrogi facto Itali omnes Principes, ac præcipue Veneti, vehementer commoti sunt: *Pacem, qua per tot annos Italia floruerat, abruptam: tranquillitatem publicam, pro qua servanda adeo solertes excubuerant, interturbatam: ex his initiis ingentia christianæ reipublicæ mala portendi.* Itaque, ut tot incommodis prospiceretur, nihil omittendum rati, Pontifici, quæ acciderant, per Thomam Contarenum, legatum, significant; hortantur, flagitant: *initiis obstet, ne latius serpere virus sinat, ne suo in pontificatu Italiam bello conflagrare permittat: exterarum gentes Italicæ felicitatis invidia ad eam, uti tutissimam ac prædivitem prædam, diripiendam confluxuras: Ecclesiæ hostium atque hæreticorum collusione provinciam istam exundaturam: summa ejus auctoritate ad tot pericula cladesque avertendas opus esse; qua ut quamprimum uti velit, Senatum petere, obsecrare: eo nil vel christianæ reipublicæ utilius, vel ad suam in omnem posteritatem propagandam memoriam illustrius accidere posse.* Eodem officii genere cum Cæsare, Galliæ ac Hispaniæ Regibus utuntur: *Cæsaris præsertim dignitatis interesse, pacem in Italia retinere; ne, ea turbata, christiana universa respublica in summum discrimen adducatur; atque arma, quæ in Turcas, communes christiani nominis hostes, vertenda forent, in nostra viscera adigantur: Mantuanum Principem iis ditionibus exutum, quas illius beneficio obtineat: neque quidquam adversus eum committi posse, quin noxa ad Cæsaris majestatem attineat.* Hispaniarum quoque Regi commemorant: *Semper illum majorum suorum, Caroli quinti impe-*
rato-